

ROŽĎALOVICKO

Městský zpravodaj pro občany Rožďalovic, Leděček, Viničné Lhoty, Podlužan a Hasiny

Cena: 30 Kč

1/2023

Vážení a milí čtenáři, dovoluji mi, abych Vás uvítal u letošního prvního čísla našeho zpravodaje. Nemohu začít jinak než tématem, které se dotýká každého z nás a které stále budí velké vášně.

NOVÝ SYSTÉM SVOZU ODPADŮ

Na jaře jsme najeli na nový systém odpadového hospodářství, a jak jsem se sám už několikrát přesvědčil, většina občanů tuto změnu uvítala. Na mysli mám především nový model nádob na plast a papír přímo u domu. Zároveň změna frekvence vývozu směsných (černých) nádob a jiný způsob placení poplatku přispěly ke spravedlivějšímu řešení.

Každý si sám zhodnotí, kolik odpadu vyprodukuje, a podle toho si vybere počet nádob a četnost jejich vývozu. Jsem přesvědčen, že tímto novým způsobem jdeme směrem k snižování směsného odpadu a zároveň tím také motivujeme k většímu třídění dále využitelných komodit. Trend týdenního svozu směsného odpadu, který tu byl zaveden po mnoho let, nemají ani okolní obce, přičemž jejich poplatky za svoz jsou srovnatelné s naším, ne-li vyšší. Proto nerozumím častým nářkům, že jsme jednou z nejdražších obcí.

Nicméně chápu, že tuto změnu neuvítali jednotlivci, kterým se částka výrazně zvedla. Mají však možnost zvolit si poplatek 720 Kč za rok při pytlovém svozu jednou za měsíc. Je jisté, že tu hraje velkou roli zdroj vytápění. Pokud někdo protopí za zimu desítky metrů uhlí, bude z něj mít pochopitelně značné množství popela. Někteří už využili možnosti dotačních titulů, které běží po několik let, a přešli na ekologický zdroj vytápění.

Na tomto modelu je jasné vidět, že každý si spravedlivě zaplatí za svůj vyprodukovaný odpad. Nový systém uvítali rovněž majitelé rekreačních objektů. Pokud zde odpad nevytvářejí a tuto skutečnost prokážou, sazbu neplatí, v minulosti však byli podle obecně závazné vyhlášky povinni platit i za předpokladu nulových odpadů.

Dobrou zprávou je, že počet černých nádob klesá. Zatímco v roce 2021 jich bylo

V sobotu 17. března proběhl Ples měst a obcí nymburského okresu

mezi občany 1200 kusů, v roce 2022 klesl jejich počet na 850 kusů. Tento rok očekáváme další pokles na 650 kusů. Bohužel to ale neznamená, že by se snižovala i cena. Naopak. Svoz odpadů zdražují firmy každoročně, letos navíc zdražily o inflaci, což je dvacetiprocentní nárůst oproti loňskému roku. Výběr poplatků od domácností nikdy nedosahuje výše ceny této služby, a proto ji musí město dotovat ze svého rozpočtu, ročně se jedná o statisíce korun.

Nový systém odpadového hospodářství budeme pečlivě sledovat a vyhodnocovat jeho klady a zápory, zda kupř. odpad nekončí v příkopech nebo v lese, jak se někteří lidé obávají. Z vlastní zkušenosti vím, že převážná část odpadů končících v příkopech je od lidí, kteří naší obcí pouze projíždějí. Do konce března totiž zaplatilo za svoz odpadů 98 procent poplatníků našeho města.

Tímto tématem se zabývám dlouhodobě a uvítám diskuzi s každým z vás, kdo bude chtít nahlédnout do odpadového hospodaření v číslech. Vaše názory mě zajímají a rád zodpovím Vaše dotazy.

Novinkou příštího roku bude čipování nádob. Každá nádoba bude při svozu načtena a tato informace půjde do evidenčního systému ke každé domácnosti. Díky těmto informacím bude možné lépe vy-

hodnocovat produkci odpadu z jednotlivých domácností.

INVESTIČNÍ ZÁMĚRY

V minulém čísle jsem slíbil, že poddhalím, jaké nás čekají nové projekty. Nejvýznamnější akcí tohoto roku je rekonstrukce Tyršovy ulice. Ta de facto začala už v roce 2022 přeložením vysokého napětí do země. Nyní probíhá instalace nového kanalizačního potrubí.

V této souvislosti po iniciaci realizátora, kterým jsou Vodovody a kanalizace Nymburk, budeme kontaktovat majitele objektů, kteří ještě nejsou připojeni na vodovodní řád nebo mají v havarijním stavu současné kanalizační a dešťové připojení. Oprava kanalizace by měla být hotova do konce června tohoto roku. Poté přijde na řadu renovace starých a výstavba nových chodníků. V samém závěru pak Středočeský kraj přislíbil položení nového povrchu komunikace. Tyršova ulice tak projde celkovou proměnou, která ale nyní vyžaduje velkou míru tolerance a shovívavosti občanů.

V roce 2024 dojde k výstavbě chodníku v Boleslavské ulici a bude také položen nový asfaltový povrch v celé délce této ulice. Souběžně s tím bude také opravena ulice k fotbalovému hřišti a spojnice mezi ulicí Boleslavskou a ulicí Za Špýcharem.

Plánované svozy velkoobjemového a nebezpečného odpadu v letošním roce proběhnou

27. května

–

22. července

–

14. října

(areál bývalého Strojbalu)

ČEKÁJÍ NÁS OSLAVY

Rožďalovice tento rok oslaví 800 let od první písemně doložené zmínky o jejich existenci. K této příležitosti připravujeme městské letní slavnosti a letní komentované procházky nazvané „Rožďalovické Hradčany“. Na letních slavnostech vystoupí známé kapely, jako jsou Mňága & Žďorp, Abraxas, Lenny, Eddie Stoullow a Elán revival. Lístky jsou již v předprodeji na městském úřadě. Své desetileté výročí letos slaví také tradiční Hudba léčí.

DALŠÍ MODERNIZACE TŘÍD

V lednu zastupitelstvo města uvolnilo dalších 750 000 Kč na dovybavení tříd základní školy. Jsem rád, že jsou zastupitelé těmto investicím nakloněni. V příštím školním roce se tak budou moci žáci učit vařit již v učebně s novou kuchyní, do dvou tříd pak budou nainstalovány nové katedry.

Rodičům dětí mateřské školy byl předán příspěvek na dopravu na školu v přírodě ve výši 1000 Kč. Žáci ze základní školy si svou školu v přírodě také užijí a rovněž jim bude doprava uhrazena městem. Zároveň bude ještě každý žák podpořen částkou 1000 Kč na pobyt. Každé třídě bude také uhrazena doprava jednoho z připravovaných červnových výletů. V neposlední řadě dostane pedagog každé třídy dotaci 250 Kč na žáka a sám rozhodne, jak s nimi naloží.

Mnohé rodiče potěšilo, že od března nakonec nedošlo ke zdražení obědů tak, jak o něm původně rozhodlo vedení školy. Pokud by do konce tohoto školního roku

Města a obce nymburského okresu vybraly pro Gynekologicko-porodnické oddělení Nemocnice Nymburk 200 000 Kč

vzrostly náklady na nákup potravin, zřizovatel je připraven vzniklý rozdíl uhradit.

TANČILO SE DO RÁNA

Opět jsme byli vybráni jako zkušební pořadatelé Plesu měst a obcí nymburského regionu, který se konal 17. března v Obecním domě v Nymburce. Vše se i přes náročnou přípravu podařilo na výbornou. Hlavní hvězdou večera byla zpěvačka Petra Janů. Obce a města včetně sponzorů vybraly částku 200 000 Kč pro Gynekologicko-porodnické oddělení Nemocnice Nymburk. Jaká obec či město po nás v příštím roce převezme pomyslnou pořadatelskou štafetu, se necháme překvapit.

UKLIĎME ČESKO

Hlavní jarní úklidový den připadl letos na sobotu 1. dubna. Každoročně se této úklidové akce účastní Myslivecký spolek Podlužany a nejinak tomu bylo i letos. Za to jim velmi děkuji.

Závěrem mi dovoluji, abych na tomto místě za celý redakční tým Rožďalovicka ještě jednou popřál naší nejstarší občance paní Květuši Kykalové, která 14. ledna oslavila sto let. Přejeme jí vše nejlepší, hodně štěstí, zdraví a duševní svěžesti. (Rozhovor s paní Kykalovou najdete na s. 26–28.)

*Petr Kapal
starosta*

I Rožďalovice volily Petra Pavla

Volba prezidenta České republiky proběhla v lednu 2023. Z prvního kola voleb, které se uskutečnilo 13. a 14. ledna, postoupili z osmi kandidátů do druhého kola Andrej Babiš (politik a podnikatel, poslanec PČR, bývalý předseda vlády ČR a ministr financí, stranický kandidát ANO a kandidát s podporou prezidenta Miloše Zemana) a Petr Pavel (voják ve výslužbě, bývalý předseda vojenského výboru NATO a náčelník Generálního štábu Armády České republiky, občanský kandidát s podporou koalice SPOLU). Ve druhém kole, které se konalo 27. a 28. ledna, zvítězil se ziskem 58,32 % hlasů Petr Pavel, který své funkční období zahájil 8. března 2023 složením prezidentského slibu. Celostátní volební účast v prvním kole byla 68,24 % a bylo odevzdáno celkem 5 578 585 platných hlasů. Ve druhém kole pak voliči odevzdali 5 759 197 při volební účasti 70,25 %.

JAK JSME HLASOVALI V ROŽĎALOVICÍCH

V Rožďalovicích přišlo v prvním kole prezidentské volby odevzdat svůj hlas 67,13 %

oprávněných voličů, vydáno bylo celkem 874 obálek a odevzdáno bylo celkem 863 platných hlasů. Do druhého kola postoupili Petr Pavel a Andrej Babiš.

V rámci druhého kola prezidentské volby přišlo v našem městě k urnám 66,92 % voličů, vydáno bylo 868 obálek a odevzdáno bylo 865 platných hlasů. Po jejich sečte-

ní bylo jasné, že i v našem městě vyhrál, byť pouze s rozdílem devíti hlasů, generál Petr Pavel. Celkem pro něj hlasovalo 437 voličů (50,52 %). Druhý v pořadí Andrej Babiš získal 428 hlasů (49,47 %).

Celkové shrnutí prezidentské volby v tabulkách níže.

Marcela Ešnerová

Kandidát		1. kolo		2. kolo	
Číslo	Jméno	Hlasy	%	Hlasy	%
1	Pavel Fischer	32	3,7	x	x
2	Jaroslav Bašta	42	4,86	x	x
4	Petr Pavel*	271	31,4	437	50,52
5	Tomáš Zima	3	0,34	x	x
6	Danuše Nerudová	112	12,97	x	x
7	Andrej Babiš ⁺	363	42,06	428	49,47
8	Karel Diviš	22	2,54	x	x
9	Marek Hilšer	18	2,08	x	x
+) postupující kandidát					
*) zvolený kandidát					

	Voliči v seznamu	Vydané obálky	Volební účast v %	Odevzdané obálky	Platné hlasy	Platné hlasy v %
1. kolo	1 302	874	67,13	874	863	98,74
2. kolo	1 297	868	66,92	868	865	99,65

Již v listopadu loňského roku nechaly Lesy ČR zpevnit břeh pod přelivem Bučického rybníka

Během ledna provedl soukromý vlastník rekonstrukci rybníka zvaného Konopák na Staré Hasině

V období vegetačního klidu byly ošetřeny lípy u křížku v Podolí a lípy před starou školou

Od začátku roku provádí VaK Nymburk pokládku nového kanalizačního potrubí v Tyršově ulici

V rámci realizace projektu snížení energetické náročnosti veřejné budovy zahájil začátkem března Domov Rožďalovice výměnu oken v areálu kláštera. Součástí projektu je též kompletní zateplení celého objektu, rekonstrukce střechy, výměna zdroje vytápění a instalace solárních panelů. Obdobný projekt cílicí na energetickou úsporu začal být realizován také v zámku

U nového bytového domu pro seniory v Lindnerově ulici provádí soukromý investor závěrečné venkovní úpravy

V neděli 26. února zavítalo na pět desítek návštěvníků do Galerie Melantrich na přednášku Jiřího Rejska o přírodě na Rožďalovicku

V restauraci Zámostecká rychta uspořádal Leoš Suchomel v sobotu 4. března prodejní výstavu minerálů. Více než stovka návštěvníků si mohla vybrat ze soukromých sbírek deseti vystavovatelů.

Tradiční dětský maškarní rej uspořádala Odbočka Odboru přátel SK Slavia Praha v Rožďalovicích v sále radnice v sobotu 11. března, večer pak proběhl maškarní ples pro dospělé (foto Blanka Malá)

V sobotu 25. března jsme přivítali tyto nové občánky: Tobiáš Kapal, Stella Chlomková, Matyáš Hora, Sebastien Lemberk, Rozálie Móréová, Jan Boháč, Tobiáš Mikula, Oliver Púhony, Nela Sochorová

V sobotu 25. března opět pekla Stará Hasina, tentokrát z kynutého těsta. I v letošním roce měly laická i odborná porota při výběru vítězných výrobků těžké rozhodování

V neděli 26. března proběhl výlov rybníčku Babínek II a sádek a od 9 hodin si přijížděli výherci tomboly rybářského plesu pro své ceny

PŘEHLED PLÁNOVANÝCH AKCÍ

15. dubna	Hudba léčí – Veselá Trojka & Jepla (sál radnice, 14.00)
6. května	Vítání ptačího zpěvu (hráz rybníka Zrcadlo, 7.00)
13. května	Klobouková slavnost (areál základní školy, 15.00)
20. května	Hudba léčí – Duo Jamaha (sál radnice, 14.00)
20. května	Zámecká slavnost (areál zámku, 13.00)
21. května	Odemykání Mrliny (Bučický mlýn)
17. června	Hudba léčí – Václav Žákovec a Anna Volínová (sál radnice, 14.00)
1. července	Adaptace – taneční zábava (areál FC Trnavan)
15. července	Telegraf + Turbo (areál FC Trnavan)
12. srpna	Rožďalovické letní slavnosti (areál FC Trnavan)

Šestá nejteplejší zima za posledních 248 let

I první týden v roce zůstávaly teploty značně nadprůměrné, svou sychravostí připomínal počátek ledna ale spíše listopad. Občasné srážky nás provázely i v dalším týdnu. V první polovině ledna tak napršelo bezmála 25 mm srážek. Teploty zůstávaly stále nadprůměrné, mírný mráz se objevil sporadicky pouze nad ránem. Ochlazovat se začalo od středy 18. ledna, kdy jsme se také dočkali v tomto roce první sněhové nadílky (7 cm). Další několik centimetrů připadlo v neděli 22. ledna, kdy sněžilo téměř celé odpoledne, teploty se však držely v průběhu celého následujícího týdne mírně nad nulou, a tak sníh pomalu odtával. Znovu chumelit začalo v samém závěru měsíce, ale sníh začal přecházet v dešť a pomalu roztál. Srážkové úhrny za poslední týden dosáhly bezmála 20 mm.

Podle dat Českého hydrometeorologického ústavu (ČHMÚ) byl letošní leden o celé 4 stupně teplejší, než odpovídá dlouhodobému normálu. Za posledních 60 let bylo v lednu podobně teplo v průměru jen sedmkrát, ačkoliv slunečního svitu bylo letos podprůměrné množství.

Přelom ledna a února se ohlásil mírným oteplením a s přechodem fronty i čerstvým větrem, který vál téměř po celý týden, přičemž největších nárazů dosáhl v sobotu nad ránem. Srážky už byly o víkendu téměř výhradně dešťové a během pátku 3. února jich spadlo 12 mm, což v kombinaci s odtávajícím sněhem zvedlo hladinu Mrliny, která tak v sobotu dopoledne vystoupala na 125 cm (její průměrný vodní stav se pohybuje okolo 84 cm).

Na hrázi rybníka Pařízek, 7. ledna 2023

S příchodem nového týdne začalo znovu mrznout, v odpoledních hodinách vystoupala teplota i mírně nad nulu. Obloha zůstávala po celý pracovní týden bez jediného mráčku, teprve v pátek 10. února ji začala zakrývat nízká oblačnost předznamenávající inverzní charakter počasí, které nás pak provázelo až do čtvrtka 16. února. Výrazné oteplení bylo doprovázeno deštěm a také čerstvým, v dalších dnech pak i silným nárazovým větrem. Od pátku do neděle napršelo 13 mm srážek. Teploty stoupaly až k 12 °C, ale pocitově bylo až do úterý 21. února kvůli větru chladněji. Nejteplejším dnem celého týdne (a vlastně i měsíce) byl čtvrtek 23. února, kdy teplota v odpoledních hodinách vystoupala mírně nad 12 °C a na obloze se ukázalo po delší době opět i slunce.

S nadcházejícím víkendem se k nám začínal od severovýchodu dostávat chladný vzduch a teploty v noci začaly znovu klesat pod nulu a přiblížily se tak průměrným hodnotám, obvyklým pro přelom února a března. Přidaly se i sněhové přehánky, jejich úhrny však byly zcela zanedbatelné.

Obdobně jako leden i únor byl podle dat ČHMÚ oproti dlouhodobému normálu teplejší, a to o 2 stupně. Letošní zima tak byla šestá nejteplejší za posledních 248 let, přičemž čtyři nejteplejší zimy meteorologové zaregistrovali v posledních dvaceti letech.

Počátek meteorologického jara (1. března) přinesl sice slunečné počasí s odpoledními teplotami až kolem 12 °C, ale už o víkendu přišlo ochlazení doprovázené sněžením. Plískanice a dešťové přehánky pak určovaly charakter počasí celý násle-

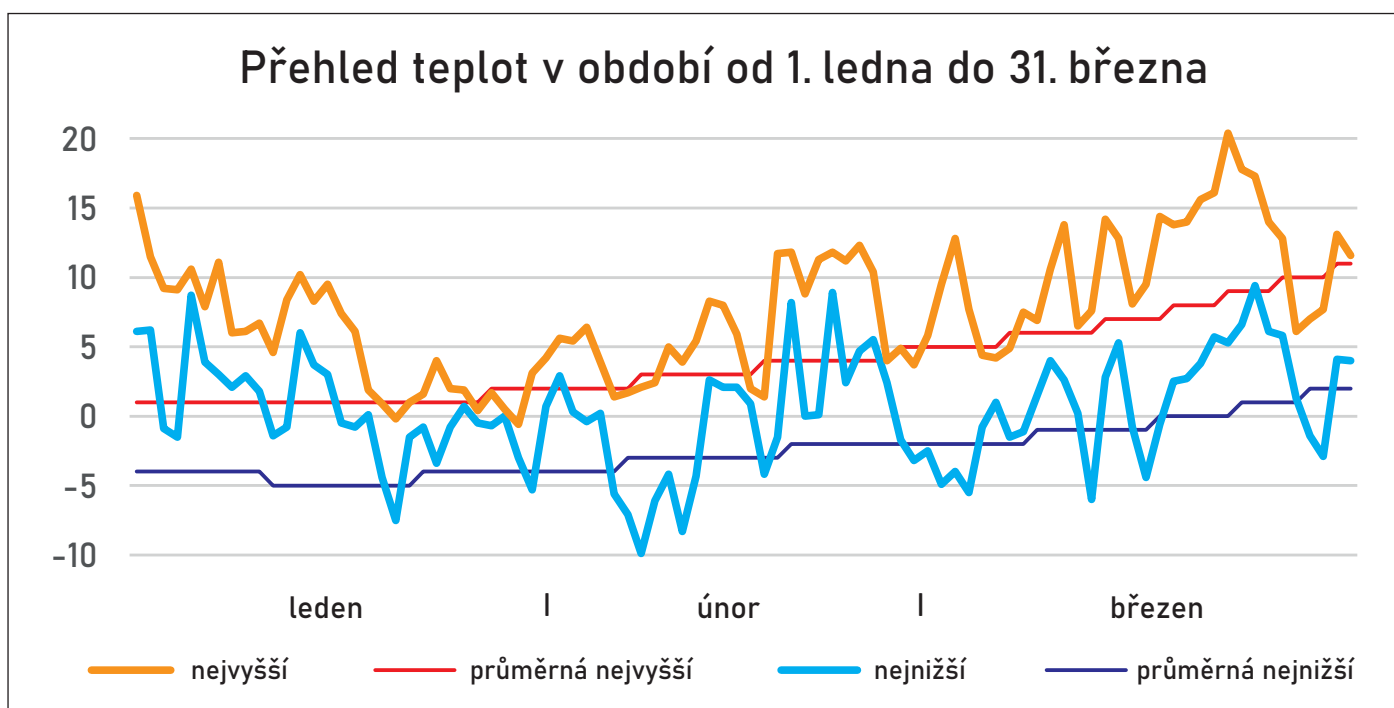
Bučický mlýn, 14. ledna 2023

dující týden, přidal se i čerstvý vítr a později i vydatnější déšť. Od středy 8. do soboty 11. března napršelo 35 mm srážek a hladina Mrliny vystoupala na 137 cm. Frontální zvlněné rozhraní nad naší republikou mělo za následek značně proměnlivé počasí, které vydrželo téměř celý následující týden. Výkyvy teplot činily během dvou dnů i 10 stupňů. Změnu charakteru počasí přineslo v pátek 17. března

jihozápadní proudění, které vyhnalo teploty v odpoledních hodinách k nadprůměrným hodnotám. Ve středu 22. března jsme zaznamenali 20,4 °C. Nadprůměrné teploty s minimem srážek a polojasnou oblohou vydržely téměř až do konce předposledního březnového týdne, kdy se začalo znovu ochlazovat a teploty šly razantně dolů. Obdobný návrat z jara do zimy se koncem března odehrál i v loňském roce.

Proměnlivá oblačnost doprovázená silnými poryvy větru nevládnost počasí ještě umocňovala, v sobotu 25. března vpoledveč padaly ve městě kroupy, v úterý 28. března jsme se pak probudili do bílého rána. V samém závěru měsíce se mírně oteplilo a s přechodem fronty se objevily i bouřky a vydatnější déšť (18 mm).

Viktor Dobrev

Zdroj teplot: vlastní měření autora

Vážení a milí čtenáři Rožďalovicka, pomalu k nám přichází jaro a v lese i na zahrádkách už kvetou sněženky a bledule. I když jsme rádi, že je zima za námi, vzpomínáme na letošní lyžařský kurz, kterého se zúčastnilo opět 50 žáků naší školy, ze 3.–9. ročníku. Těší nás, že každoročně přibývají nejenom noví lyžaři, ale i snowboardisti.

Koncem února a v březnu probíhala školní kola olympiád, recitačních a vědomostních soutěží. Nejlepší žáci nás budou reprezentovat v okresních kolech. Budeme jim držet palce, aby uspěli a přivezli z okresních klání dobrou umístění.

V rámci výuky českého jazyka některé třídy navštívily divadelní představení v Divadle Na Fidlovačce a v Karlínském hudebním divadle.

V únoru proběhl Paralympijský den ve škole. Žáci si vyzkoušeli základní mobilitu bez zrakové kontroly, základní mobilitu na vozíku a na handbiku. Na vozících se pokoušeli hrát basketbal a florbal. Zjistili, jak je těžké udržet rovnováhu na handbiku (speciálně upraveném kole pro vozíčkáře). Paralympijský den ve škole byl vyvrcholením dvouletého projektu Začleňování dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, který financovala EU a MŠMT. Naše škola se projektu účastnila ve spolupráci s Fakultou tělesné výchovy a sportu UK.

Poprvé byli naši žáci svědky programu, který připravilo Úžasné divadlo fy-

ziky z Brna. Po zhlédnutí pokusů v rámci výuky fyziky a chemie se některé třídy ještě zúčastnily přírodovědně zaměřených workshopů.

Ve druhém pololetí se opět „rozjely“ zájmové kroužky. Tentokrát je velký zájem nejenom o kroužky sportovní a jazykové, ale i o kroužky výtvarné. Děkuji všem učitelům a asistentům pedagoga, kteří kroužky ve svém volném čase vedou s obrovským nadšením a profesionalitou.

Třídy prvního stupně v rámci interaktivního čtení pracovaly na projektu inspirovaném Trnkovou Zahradou. Tento projekt paní Venduly Burger má pomoci dětem i učitelům najít si cestu k učení a ke čtení skrze zážitky a kreativitu.

Všem žákům naší školy nabízíme bezplatné doučování. Někteří žáci tuto možnost využívají a pomáhá jim to dosáhnout lepších studijních výsledků. Pro naše ukrajinské žáky nabízíme bezplatnou jazykovou přípravu cizinců. I tato aktivita velmi pomáhá v jejich začleňování do majoritní společnosti.

V březnu si první třída v rámci polytechnického programu Malé technické univerzity zahrála na vodohospodáře. Podobný program proběhl i v mateřské škole.

Velmi nás těší, že se opět po covidové přestávce podařilo obnovit spolupráci s Domovem Rožďalovice. Babičky a dědečky potěšilo lednové vystoupení všech dětí z mateřské školy. Pokračují i společné

tvořivé dílny dětí a klientů Domova Rožďalovice.

Děti v mateřské škole se zúčastnily třech divadelních představení. Asi nejvíce se jim líbilo O chytrém Honzovi, které zhlédly v Divadle Na Kovárně v Poděbradech.

Obnovili jsme i tradici masopustního průvodu městem. Rádi bychom poděkovali všem za sladkosti a Cukrárně Epiro za krabici výborných koláčků. Během masopustního týdne proběhl ještě Karneval s rodiči. Bylo to velmi vydařené odpoledne plné soutěží, tance a smíchu za doprovodu rodičů.

V rámci výuky o řemeslech byly děti na exkurzi v pekárně v Ledcích a v rámci Měsíce knihy navštívily Městskou knihovnu ve Křinci. V březnu proběhlo v MŠ vyšetření očí dětí. Velmi potěšující je i fakt, že se v tomto pololetí zvýšil zájem o logopedický kroužek v MŠ.

Na závěr bych ráda pozvala všechny absolventy a příznivce rožďalovické školy na již tradiční Kloboukovou zahradní slavnost, která se koná v sobotu 13. května od 13.30 hodin v areálu školy. Přijďte si prohlédnout naši krásnou školu a strávit s námi příjemné odpoledne.

Přeji Vám nádherné jarní dny nejenom na rozkvetlých zahrádkách.

*Mgr. Iveta Klímová,
ředitelka školy*

ZŠ a MŠ G. A. Lindnera Rožďalovice Vás zve
v sobotu 13. května 2023

na Kloboučkovou zahradní slavnost

13.30 Otevření školy

15.00 Slavnostní zahájení

Veselá vystoupení našich dětí a žáků

16.30 Soutěžní přehlídka klobouků

16.50 Soutěž rodin – o nejpočetnější „příbuzenstvo“ v kloboucích

17.00 Vyhlášení nejhezčích klobouků

Občerstvení, hudba, otevřené třídy, malování na obličej, skákací hrad, soutěže pro děti a překvapení.

Všichni v klobouku jsou vítáni.

Přijďte s námi strávit hezké odpoledne.

Zápis dětí do mateřské školy

U Barborky 374, Rožďalovice

na školní rok 2023/2024 se uskuteční ve dnech 4. a 9. května 2023

od 13:30 do 16:00 v budově mateřské školy

K zápisu přijďte se svým dítětem a předložte:

- rodný list dítěte
- občanský průkaz zákonného zástupce
- vyplněnou žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, potvrzenou dětským lékařem
- můžete také využít možnosti elektronického podání datovou schránkou (g6fpd9a) nebo mailem s elektronickým podpisem

Zápis k předškolnímu vzdělávání je povinný pro děti, které dovrší věku 5 let nejpozději k 31. 8. 2023 a nejsou dosud zapsané k předškolnímu vzdělávání.

Tiskopis žádosti lze získat na webové adrese www.zs-rozdalovice.cz/matrska-skola/formulare-ke-stazeni/

Ve středu 8. března se v obřadní síni městského úřadu konalo školní kolo recitační soutěže a nejlepší účastníci postoupili do okresního kola, které proběhlo 22. března v Nymburce. V něm se nejlépe umístil a do krajského kola postoupil Jiří Pleskot (druhý zleva)

V lednu se padesátka žáků zúčastnila tradičního lyžařského výcvikového kurzu v Jizerských horách

Mateřská škola navázala na tradici masopustních průvodů

V úterý 4. dubna proběhl v základní škole zápis dětí do první třídy

Rok 1933

Hospodářská krize, která otrásla světovou ekonomikou již čtvrtým rokem, měla na svědomí rekordní nezaměstnanost. Počet nezaměstnaných dosáhl v Československu počátkem 30. let jednoho milionu. Lidová kronikářka Marie Veselá ve svých zápiscích uvádí, že kvůli nízkým cenám nesel cukr na odbyt a sázelo se méně řepy, což samozřejmě mělo negativní dopad na provoz zdejšího cukrovaru.

Po nástupu Adolfa Hitlera k moci počátkem tohoto roku se válečná hrozba stávala stále více reálnější. Není proto divu, že se národ snažil semknout a důraz na národní cítění byl patrný i v místním spolkovém životě, ať už se jednalo o odhalení pomníku obětem první světové války, či o oslavy 40 let od založení zdejší sokolské jednoty.

Tyto a další události, které se v Rožďalovicích v tomto roce odehrály, nám přiblíží zápisy kronikáře Josefa Havelky.

POČASÍ A ÚRODA

V letošním roce bylo počasí dosti nevlídné. Podzim 1932 mírný, zima téměř bez sněhu, proto na jaře všude nedostatek spodní vláhy. Jaro velmi chladné, zvláště v noci. Úroda v naše kraji byla výborná.

Obilí vysoké – žito až dva a půl metru [sic!] – zrno jadrné, sklizeň velmi příznivá, ale proti jiným létům o 10 až 14 dní zpožděna. Cukrovky byly velmi pěkné a brambory bohatě nasadily. Ovoce urodilo se však velmi málo, a ještě bylo velmi červivé a podléhalo hnilobou rychlé zkáze. Houby v tomto roce nerostly.

ZÁNİK OBECNÍHO PASTÝŘE

V roce 1933 přestal zde býti obecní pastýř, který byl povinen držeti plemenné býky. Posledním pastýřem byl Josef Liška v Bolešlavské ulici, čp. 177. Před ním byl dlouhou řadu let Josef Urbánek, který dlouho bydlel v obecní pastoušce a posledně bydlel ve svém vlastním domku čp. 180 v Tyršově ulici. Poněvadž se o místo obecního pastýře po Liškovi již nikdo více neucházel, převzala držení a chov plemenných býků správa zdejšího velkostatku za příplatek 5000 Kč ročně.

OPRAVA RADNICE

V roce 1933 dala obec budově městské radnice nový nátěr. Při tom byl důkladně opraven radniční hodinový stroj a opatřen čtyřmi průsvitnými čili transparentními číselníky, aby i za noci byl zjevný. Ná-

klad tento činil 6400 Kč a práci tu provedl hodinář Bohuslav Proněk z Časlavi. Světlo elektrické do hodin zavedl místní elektrický podnik, a to se samovolným zapínačem a vypínačem světla.

ODHALENÍ PAMÁTNÍKU OBĚTEM SVĚTOVÉ VÁLKY

Dne 4. června pořádala Jednota československé obce legionářské v Rožďalovicích slavnost k uctění památky padlých a zemřelých legionářů a vojáků ve světové válce pod protektorátem obecního zastupitelstva města.

Pořad slavnosti byl: O půl třetí hodině odpoledne sraz všech účastníků u cukrovaru. O třetí hodině odchod průvodu k památníku. Zde uvítání předsedou jednoty Václavem Hoškem a zahájení oslav starostou města Františkem Honzákem. Dále: slavnostní řeč ministra národní obrany Bohumíra Bradáče, odhalení památníku – proslov Jana Adamce, projevy úřadů, zástupců spolků a hostů, odevzdání památníku do péče obce. Státní hymny a po nich odchod na letní cvičiště sokolské, kde konala se veselice a koncert. Slavnosti účastnilo se veškeré občanstvo z města a hojně i z okolí.

V roce 1933 byla radniční věž opatřena osvětleným průhledným ciferníkem

Pomník padlým byl slavnostně odhalen dne 4. června 1933

Památník postaven byl péčí Jednoty legionářů v Rožďalovicích za přispění města a jiných dobrodinců. Nejvíce přispěla zdejší Občanská záložna, a to 2000 Kč. Místní obec dala 800 Kč. Obchodní grémium 500 Kč, hasičský sbor rovněž 500 Kč. Dále přispěli místní spolky, jednotlivci a rodáci rožďalovičtí, bydlící mimo své rodiště. Celkový náklad památníku činil 5580 Kč. Spodní část pomníku, která je cementově betonová, upravili sami legionáři a hoření část mramorovou (žulovou) se jmény provedl místní sochař Karel Nechánský.

Památník nachází se na vhodném a krásném místě v parku před kostelem, darovaném k tomu účelu městem Rožďalovice. Nese nápis: „Těm, kteří se nevrátili.“ Nápis ten nezdá se býti dosti vhodným, jelikož někteří z uvedených přece jen se vrátili a zde po prožitých útrapách válečných zemřeli. Vhodnějším (správnějším) byl by nápis: „Zdejšími obětem světové války“ apod.

POŽÁR

Dne 9. června vyhořel dřevěný, starý domek vdovy Anny Malé č. p. 220 v ulici Boleslavské do základů. Příčina požáru nebyla zjištěna, ale chytlo asi od komína.

OKRSKOVÝ SLET ORLA

Dne 11. června byl zde konán okrskový slet československého Orla. Vydařil se po každé stránce a účast byla velmi hojná.

PRONÁJEM HONITBY

Dne 4. září pronajala zdejší obec opět honitbu ve veřejné dražbě. Najal ji notář Jan

Komrs z Libáně za 4200 Kč ročně zase na dobu šesti roků. Před šesti roky byla honitba ta najata továrníkem Balounkem za ročních 20 000 Kč. Jaký tu rozdíl!

ZEVNĚJŠÍ OPRAVA KOSTELA

V roce 1933 za děkana P. Josefa Paříka opraven byl zevně zdejší chrám Páně patronátním úřadem velkostatku rožďalovického nákladem 70 000 Kč. Kostel byl zevně celý omítnut a natřen, okapní roury a dveře opraveny a též nově natřeny.

Na darech od různých dobrodinců a sbírkou po katolických farních osadnicích získáno bylo k tomu účelu 14 000 Kč, které byly patronátnímu úřadu odevzdány. Opravu tu provedl podnikatel pozemních staveb Stanislav Vonka v Rožďalovicích.

Při této důkladnější opravě kostela byla též otevřena a prohlédnuta hrobka před hlavním oltářem pod dlažbou presbytáře, kam od let osmdesátých předešlého století při kladení nových základů kostelních nikdo dosud nevkročil. Jsou tam uloženy rakve hrabat Waldsteinů.

PŘEDČASNÝ MRÁZ

Dne 19. září v noci byl první předčasný mráz, který ublížil v zahrádkách choulostivějším květinám, zvláště jiřinám.

TRAGICKÁ SMRT JOSEFA ŠPÍNY

Dne 16. října o osmé hodině večerní po předcházející vážné a odůvodněné domluvě otcově otrávil se zde v bytě svého otce nezjištěným křečovým jedem studující páté třídy reálné školy jičínské Josef Špína, jediné dítě starého otce – vdovce.

Tragická ta událost velmi rozrušila i místní obyvatelstvo. Pohřeb konal se 20. října za značné účasti občanstva, k němuž dostavili se i všichni jeho spolužáci z Jičína, dva jeho profesori a katecheta, který nad hrobem promluvil dojemnou řeč. Přítomným studentům zdůraznil tento truchlivý případ jako životní výstrahu a kladl jim na srdce, aby hleděli býti v životě svém vždy řádnými a čestnými a aby nikdy svým rodičům nečinili bolu a zármutku.

JUBILEJNÍ SOKOLSKÁ SLAVNOST

V tomto roce oslavovala místní sokolská jednota 40leté výročí svého založení. Na paměť tohoto jubilea vydala jednota tiskem vkusný Památník, který byl prodáván členstvu za 5 Kč a rozepisován také sokolským příznivcům a rožďalovickým rodákům. Toto jubileum mimo zmíněný podnik bylo oslaveno též jarní akademií velikonoční dne 16. dubna a akademií podzimní dne 28. října. Obě byly velmi zdařilé.

Dopoledne pak 28. října konala jednota slavnostní valnou hromadu v sále radnice. K oslavě této byla též pozvána městská rada a spolky. Celkem bylo přítomno 60 bratrů a sester, tři dorostenci a 20 hostů.

Po zahájení valné hromady a uvítacím prosluvu bratra starosty Jana Adamce pronesl bratr jednatel Vladislav Matoušů slavnostní řeč. Poté připojili se krátkými prosluvy pozdravnými a blahopřejnými k jubileu sokolské práce v Rožďalovicích zástupce města – starosta František Honzák, zástupci pozvaných spolků a zástupce sokolské župy jičínské bratr Dr. Václav Jonáš z Libáně, který se dostavil v slavnostním kroji a učinil další projev.

Na konec zazpívány byly státní hymny, po nichž k vybidnutí bratra starosty jednoty odebrali se přítomní členové a členky na hřbitov, aby tam uctili památku zemřelých bratrů a sester, o nichž proslvil pietní vzpomínku bratr starosta jednoty.

STAVBA CHODNÍKŮ

Téhož roku dala obec zřídit při silnici po celé délce cukrovaru betonový chodník nákladem 21 603 Kč. Práci tu provedl zdejší stavitel Václav Šimáček.

ÚMRTNOST V ROCE

V roce 1933 zemřely v Rožďalovicích 44 osoby, z nichž 39 bylo katolíků a 15 československého vyznání.

Připravil Viktor Dobrev

Léta 1979 a 1980

ROK 1979

Výroční členská schůze rybářské organizace se konala v sobotu 24. března v restauraci U Nádraží v Kopidlně. V tomto roce bylo organizováno 150 členů dospělých, z toho čtyři ženy, osm mládežníků a 68 dětí.

Již pět let trvá svazové hospodaření a rybáři z Kopidlina se stále nemohou smířit se skutečností, že splav v Kopidlně a rybník v Labouni patří do revíru rožďalovických rybářů. Na základě jejich stížností o špatném a nerovnoměrném plnění zarybňovacího plánu na rybářském revíru Mrlina 2 provedl 7. června 1979 zástupce Krajského výboru Českého rybářského svazu Praha Zdeněk Helikar kontrolu hospodaření naší rybářské organizace a v návaznosti na tuto kontrolu provedl zástupce Kraje soudruh Roštík 18. října 1979 revizi organizačních záležitostí. Dle zápisu z těchto kontrol je v rybářské organizaci Rožďalovice vše v pořádku a stížností rybářů jsou nepodstatné.

Čistá voda v řece Mrlině dává hospodáři Nechánskému možnost vysazovat na řeku lina. Úlovky této ryby dosahovaly na přelomu 70. a 80. let historických rekordů.

Unikátní napájecí zařízení u Podlužanského rybníka zhotovené Jiřím Severou

V roce 1979 ulovili rybáři na revíru Mrlina 2 celkem 4953 kusů ryb o váze 3641 kg, z toho 1095 kusů kapra o váze 2217 kg, 1523 kusů lina o váze 445 kg, 271 kusů štiky o váze 420 kg, 611 kusů okouna o váze 149 kg a 16 kusů marény o váze 20 kg.

Po zregulování řeky Mrliny nastal našim rybářům problém, jak dostat vodu do rybníka v Podlužanech. Část původního toku

Mrliny kolem rybníka zůstala zachována a jízek na Andělce umožnil, aby tudy protékala voda. Vzdušný vodní sloup však již nebyl tak vysoký, aby dosáhl k původní napájecí trubce do rybníka. Brigádní referent Jiří Severa vymyslel a zhotovil unikátní napájecí zařízení. Kovové kolo o průměru 2 metry usazené v ložiskách mělo po obvodu 16 lopatek s plechovými nádobami.

Dřevěný most na Bučici krátce před rekonstrukcí

Voda proudící v původním korytu Mrliny poháněla kolo, nádobky nabíraly vodu a ta žlábkem odtékala k napájecí trubce do rybníka.

Začátkem října došlo k otravě ryb na Ští-tarském potoce (Dymokurce) a Mrlině ve Křinci cukrovarem Dymokury. V této záležitosti zastupoval rybáře JUDr. Alois Michalčík z Prahy. Kolínské cukrovarny proplatily škodu za uhynulé ryby ve výši 12 610 Kčs.

V průběhu roku 1979 byl zbourán starý dřevěný most u Bučického mlýna (foto na předchozí straně) a vybudován most nový. Na stavbě se podílel i národní podnik Prefa Hýskov, který v těchto letech vlastnil Bučický mlýn.

ROK 1980

Od 1. ledna 1980 se používá při veškerém písemném styku s Krajským výborem rybářského svazu číselné označení místních organizací. Rybářská organizace Rožďalovice dostala číselné označení 4166. Číslo rybářského revíru Mrlina 2 zůstalo 411068.

Výroční členská schůze se konala v sobotu 29. března opět v Kopidlně. Rybářský hospodář Zdeněk Nechánský ve své zprávě navrhl rybářům možnost splnit si brigádní povinnost v naturáliích: 50 kg obilí nebo sušeného chleba za deset hodin brigády. V těchto letech nebyla možnost brigádu zaplatit a každý rybář, pokud chtěl povolenku, musel povinně odpracovat 10 hodin. Kolik rybářů tehdy využilo nabídky hospodáře, není ale nikde doloženo. Zástupce hospodáře Jan Novák přestal od tohoto roku vydávat povolenky ve

Hasinský potok po pročištění

Křinci. Povolenky a členské známky vydával pouze hospodář Zdeněk Nechánský v Rožďalovicích. Bylo prodáno 27 povolenek celosvazových, 103 krajských, 10 mládežnických, 59 dětských a 11 krátkodobých (hostovských). Vše za 22 780 Kčs.

Na rybářském revíru Mrlina 2 je v roce 1980 celkem uloveno 5723 kusů ryb o váze 4128 kg, z toho 1649 kusů kapra o váze 2618 kg, 1737 kusů lína o váze 580 kg, 282 kusů štiky o váze 438 kg, 721 kusů okouna o váze 159 kg.

Dne 11. června tohoto roku zasílá výbor naší rybářské organizace kladné vyjádření k investičnímu záměru „Hasina – zásobní nádrž pro závlahu JZD Košík“, který projektoval Agrostav – Státní zemědělský podnik Nymburk, středisko projekce Poděbra-

dy. Je to nejstarší písemný doklad o nově vznikajícím rybníku, který později dostal název Hasinská nádrž.

PROČIŠTĚNÍ HASINSKÉHO POTOKA

Hasinský potok po mnoho let znečišťován droždárnou v Libáni ztratil pro naše rybáře význam. O tuto část revíru se nikdo dlouhou dobu nestaral. Po roce 1977, kdy droždárna přestala vodu znečišťovat, přivítali rybáři jeho pročištění, které organizačně zajistilo Povodí Labe. Brigádní referent Jiří Severa se dohodl se zástupci Povodí Labe o pomoci našich rybářů na této akci. Bylo dohodnuto, že Povodí Labe odpracované brigádnické hodiny rybářské organizaci proplatí.

V první etapě, která proběhla v roce 1979, byl Hasinský potok pročišťován od Bučice k Hasině. Pracovníci povodí vykáceli polámané stromy a vybagrovali zanesené koryto. Původní zátočiny potoka však zůstaly zachovány. Rybáři se na těchto pracích podíleli odstraňováním a pálením břehových porostů.

V druhé etapě na jaře 1980 byl potok vyčištěn u obce Hasina a částečně byl také vyčištěn Libáňský potok. Není možno nijak doložit, kolik Povodí Labe za tyto brigádnické práce zaplatilo. Dle informace Jiřího Severy nechali rybáři za tyto peníze v dubnu 1980 vybagrovat starý náhon k Bučickému mlýnu a odbahnit Hasinský splav. V samotném závěru této akce vybudovali rybáři nový jízek u Hasinského splavu a jízek u Bučického mostu.

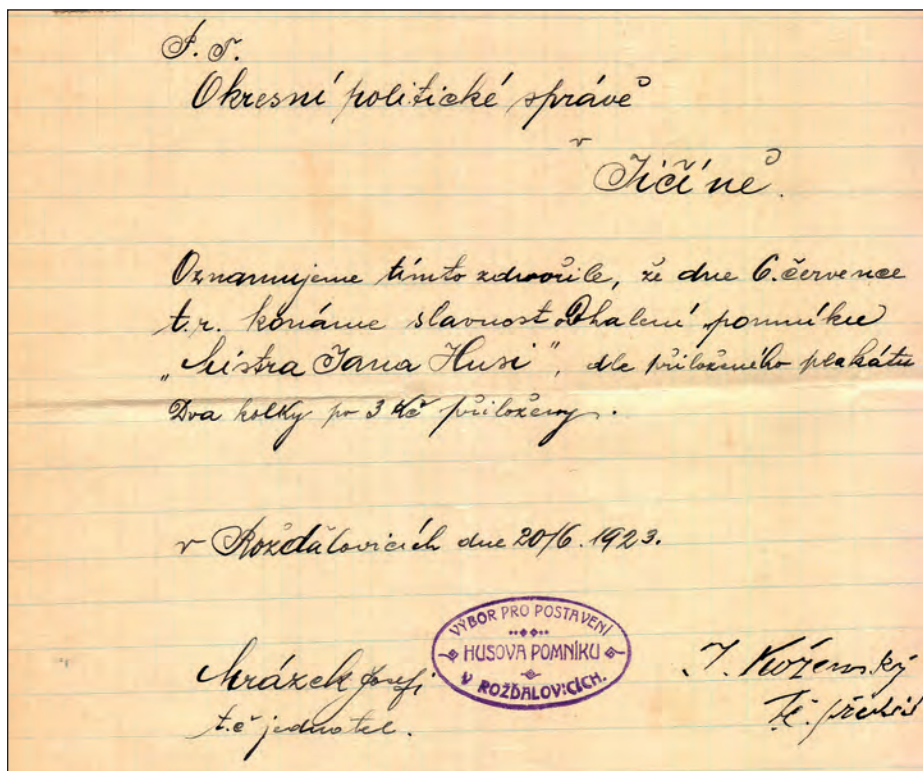
Výlov Horního rybníka 25. října 1980: František Kořínek, Karel Cerman, Miroslav Sádlo

Jan Nožička

Před sto lety byl odhalen pomník Mistra Jana Husa

Po vzniku samostatné Československé republiky v roce 1918 bylo na římskokatolickou církev pohlíženo jako na církev, která sloužila Rakousko-uherské monarchii a která nebude vstřícná změnám, jež nové státní uspořádání přinese. Počátkem roku 1919 místní kaplan a administrátor Důstojný pán Josef Pařík organizoval sbírku podpisů katolíků proti schválení zákona o rozluce manželství, občanském sňatku a dobrovolném vyučování náboženství na školách. Po prázdninách byly odstraněny ze tříd visící kříže a děti se ve škole přestaly modlit. Někteří rodiče s tím nesouhlasili a sbírali podpisy pro obnovení starých pořádků. Do nově vzniklé Československé církve se přihlásila i řada katolíků. Tato nevraživost mezi katolíky ve straně lidové na jedné straně a příslušníky sociální demokracie a Sokola na straně druhé provázela i postavení pomníku Jana Husa.

V roce 1920 vznikl plán na postavení pomníku Mistra Jana Husa, který byl prosazován národními socialisty, Československou církví a místní jednotou Sokola. Byl založen „Výbor pro postavení Husova pomníku v Rožďalovicích“, jehož předsedou byl bratr Církve československé Josef Kořenský. Výbor si vyžádal návrhy pomníku. Učitel Lemberk z Jičína podal umělecký model pomníku, kde Jan Hus byl bez vousů a sochař František Bílek z Vojic u Hořic podal návrh stojícího Jana Husa s bradkou. Ve výboru zvítězil návrh Bílkův.

Pomník měl stát také před obecnou školou dívčí na místě, kde stála lípa svobody. Ta byla skutečně přesazena asi čtyři metry napravo, nalevo pak byla zasazena ještě lípa Masarykova. Lípu přemístili dorostenci Sokola. Byly i hlasy proti přemístění lípy, hlavně od katolíků, kteří si Husův pomník v Rožďalovicích nepřáli. Dokonce jednou v noci šli někteří občané lípu svobody přesadit na staré místo, akce byla prozrazena a příznivci stavby pomníku v noci místo hlídali.

Zhotovení pomníku bylo zadáno sochaři Františku Bílkovi. Pomník byl vytesán z pískovce na jaře roku 1923 za cenu 24 300 Kč. Celkové náklady na postavení pomníku byly 26 000 Kč.

Dne 6. července 1923 byl pomník slavnostně odhalen. Oslavy odhalení pomníku doprovázel bohatý program uvedený na přetištěném plakátu.

Rudolf Valeš

Výbor pro postavení Husova pomníku v Rožďalovicích

zve všechno uvědomělé občanstvo na

SLAVNOST ODHALENÍ HUSOVA POMNÍKU V ROŽĎALOVICÍCH

Pořad:

Dne 5. července 1923 večer:

Divadelní představení **TOMÁŠ SVOBODA** Histor. hra od V. Lemberka

Dne 6. července odpoledne:

1. O půl 1. hodině seřazení slavnostního průvodu na silnici k nádraží
2. Ve 2 hod. průvod k pomníku
3. B. Smetana: Slavnostní sbor (zpěvácký spolek „Melantrich“)
4. Slavnostní řeč p. Františka Šustra, českobratrského faráře z Poděbrad
5. Odhalení pomníku a odevzdání jeho veřejnosti za zpěvu chorálu „Kdož jste boží bojovníci!“
6. Hymny

Po programu

koncert hudby pana Chromovského

Jsme přesvědčeni, že uvědomělé občanstvo dostaví se k slavnosti v počtu největším a uctí tak důstojně památku velkého Čecha.

Slavnost koná se za každého počasí.

Moji žáci z Rožďalovic

Kdo by nechtěl mít nadané své děti? A co třeba učitel? Nemůže i on mít přání, aby se jeho žáci v životě uplatnili, dokonce snad aby i oni byli v něčem geniální? Učil jsem za svého života na osmi různých školách stovky žáků. Věděl jsem, že mezi nimi byli takoví, na které nikdy nezapomenu, přestože o nějaké jejich genialitě bych se raději nevyjadřoval. Tak jako je to těžké z pohledu rodiče na genialitu vlastních dětí. Rád si však vzpomenu na některé výjimečné žáky ze svého působení na rožďalovické Lindnerově základní škole. Působil jsem zde jako ředitel školy, od roku 1975 do roku 1990. Samozřejmě i jako učitel matematiky, fyziky a později informatiky.

MLADÍ ŠACHISTÉ

První, kdo mně ze zdejších žáků z té doby napadne, jsou mladí šachisté. Na škole jsem po celou dobu vedl šachový kroužek a jsem hrdý na to, že jsem tu poznal několik velmi nadaných hráčů této královské hry. Mladí šachisté z Rožďalovic vynikali originálním přístupem ke hře. Nevedl jsem je k memorování pouček, biflování šachových zahájení či koncovek. Nechal jsem je samostatně hledat řešení a vlastní cestu k úspěchu. Byla to cesta náročná,

Jan Knížek

ale přinášela výsledky. Jako učitel matematiky jsem měl v hlavě představu, že šachy podporují logické myšlení, učí orientovat se v neobvyklých situacích a hledat cesty k vítězství v každé, třeba i beznadějně situaci. Sám, jako dítě z velkého města, jsem chtěl v této činnosti dokázat, že i na malém městě se rodí vynikající hráči, kteří jsou schopni být v této krásné hře

přinejmenším rovnocenným soupeřem komukoliv. Mohl bych k tomu uvést řadu konkrétních jmen, kdy to mladí rožďalovičtí šachisté svojí hrou svým soupeřům ukázali.

Já však chci být konkrétní, takže jsem si vybral dvojici – chlapce a děvče, a ještě jednou celou rodinu na potvrzení své myšlenky.

JAN KNÍŽEK

Tím chlapcem byl Jan Knížek. Už v 8 letech se na celostátním turnaji začínajících šachistů umístil mezi 24 účastníky na 2. místě. Své postavení pak v podstatě potvrdil o dva roky později, na podobném finále hráčů do 10 let na Podkosti u Sobotky, kde skončil čtvrtý. Umístění v prvé desítkě žáků si držel i v turnajích do 12 i 14 let.

Panovalo povědomí, že rožďalovičtí žáci nemají šanci proniknout mezi nejlepší ve vyšším věku, vzhledem ke své malé teoretické přípravě. To ale právě Honza Knížek naboural, když se ve svých 15 letech stal vítězem celostátního přeboru a mohl se pochlubit titulem mistra republiky v šachu do 16 let. Dokázal to v roce 1989 vítězstvím na turnaji v Ostravě.

Jenda byl mimořádně schopný, přitom velmi skromný chlapec. Byl současně i úspěšným reprezentantem Středočeského kraje na prázdninových přeborech šestičlenných krajských družstev (Poháru ČR), kde svým výkonem na 5. šachovnici

Alena Vávrová

pomohl Středočechům v roce 1985 k celkovému vítězství a tím i k titulu mistrů republiky družstev.

Jeho dalším úspěchem tentokrát v individuální soutěži bylo vítězství v Turnaji nadějí v Havířově v roce 1984, kde vyhrál v konkurenci 91 účastníků z Čech, Moravy i Slovenska. Vynikajících výsledků dosahoval i na námi pořádaném šachovém turnaji pro nejmladší šachisty – Turnaji špuntů, kde byl naším nejúspěšnějším účastníkem s kompletní sbírkou všech tří medailí – „špuntů“: zlatého, stříbrného i bronzového. Honza Knížek se i po absolvování rožďalovické školy prosadil jako hráč mistrovského šachového družstva Slovanu Lysá nad Labem, jehož byl mnoho let aktivním členem.

ALENA VÁVROVÁ

Podobný příběh prožila i rožďalovická šachistka Alena Vávrová. Stejně jako Jenda Knížek, tak se i ona už v roce 1983 stala přebornicí republiky dívek do 16 let na turnaji v Chotěboři. I ona vynikala nejen hrou, ale rovněž skvělým vystupováním a mimořádným nadáním. Škoda, že se později v životě jako šachistka už neuplatnila. Ale u dívek se to tak zpravidla stává.

RODINA BOUDNÝCH

Rád bych se v souvislosti s rožďalovickým šachem zmínil ještě o rodině Boudných, kteří jako rodiče vedli své děti ke královské hře a velmi mně pomáhali s organizováním turnajů, letních výcvikových táborů na naší rožďalovické škole v přírodě v Proseči pod Ještědem. Maminka, paní učitelka Anička Boudná, tam se svojí matkou Růženkou Švorcovou jezdily osm prázdnin po sobě vařit. Otec rodiny Milan se stal předsedou založeného šachového oddílu v Rožďalovicích a jezdil se mnou a s dětmi po turnajích po celé republice. Jejich vlastní děti sice nedorostly těch nejlepších, ale k šachu vedli i své děti, takže tato rodina měla a má hned tři generace výtečných šachistů.

JANA KRUMPHOLCOVÁ

Se šachy měla co do činění i Jana Krumpholcová, provdaná jako Vojtíšková, která šachy velmi dobře hrála a Rožďalovice rovněž reprezentovala, i se svým pozdějším manželem, Martinem Vojtíškem. Už na Lindnerově základní škole v Rožďalovicích byla výrazný typ žákyně. Bylo jí všude

plno. Zajímala se o všechno a mezi spolužáky i spolužačkami byla velmi oblíbená. Takovou si ji pamatují jako žákyni, kterou jsem učil matematiku a „počítače“.

Při našem nedávném setkání po létech mě v osobním rozhovoru překvapila, když se vyjádřila, jak jí moje matematika pomáhá v současné profesi historičky a archivářky v Historickém ústavu Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové (FF UHK), kde jako docentka mimo jiné garantuje doktorská studia archivnictví a pomocné vědy historické.

Dost dobře jsem to hned nepochopil. Co má historie společného s matematikou? Odpověď mně dalo její vystoupení před zaplněným sálem Východočeského muzea

Jana Krumpholcová v době vysokoškolských studií (foto archiv Jany Vojtíškové)

v Hradci Králové, kde prezentovala film *Věnná města českých královen* (dostupný na: kralovskavennamesta.cz/film/), který jako autorka se skupinou spolupracovníků vytvořila k prezentaci projektu NAKI II. V pestrém programu jsem pochopil, že taková činnost má skutečně s matematikou dost společného. Tím, jak byla sestavena, propojena a před publikem Janou a jejími spolupracovnicemi prezentována.

Nebyl by pro mne problém vzpomenout si na další žáky a žákyně, kteří prošli místní školou a už ve školním věku projevíli svoje nadání. Je fakt, že znám i několik příkladů opačných. Kdy žáci, kteří do budoucna hodně slibovali, svého talentu nedokázali využít a klesli na úroveň průměru

a někteří i hluboko pod něj. To se tak v životě občas stává. Jenom talent k úspěchu totiž zdaleka nestačí. Musí tu být ještě velká dávka snahy, píle a vytrvalosti, aby se talent rozvíjel a aby takový jedinec došel až na vrchol svých možností a své schopnosti plně uplatnil. Často k tomu potřebuje podporu a zázemí své vlastní rodiny, která mu v jeho snažení pomůže. Někdy se narodí do nevhodné doby, kdy společnost uplatnění jeho talentu nepřeje a nepomáhá jeho rozvoji. A naopak.

Tak jako se to vše dokonale spojilo v případě Jany, na kterou jsme my, její učitelé, ale i její rodina pyšní. Nejen já jako učitel, který stál při základu jejího vzdělání, ale i moje žena, když se stala na jeden rok její kolegyní. Byl to jistě i můj švagr, který Janu jako studentku připravoval k životní dráze na Pedagogické fakultě v Hradci Králové, kde se mnoho z toho, co dnes na tak dobré úrovni dělá, učila.

Jana totiž nejprve vystudovala český jazyk a dějepis se specializací pro střední školy. Protože už v průběhu studia znamenala v oboru historie první vědecké úspěchy, zaměřila se posléze ještě na studium archivnictví a pomocných věd historických a udělala si doktorát na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy.

Její specializací jsou zejména středověké a raně novověké městské dějiny a výzkum středověkých a raně novověkých úředních pramenů. Podílil se též na vydávání významných pramenů naší historie, kdy např. spolueditovala naši první ústavu – *Vladislavské zřízení zemské* z roku 1500 – a první kodifikaci městského práva z roku 1579 – tzv. *Koldínova Práva městská Království českého*.

Aktuálně je za FF UHK pro roky 2023-2027 řešitelkou projektu NAKI III Historická lázeňská sídla jako kulturní, urbanistický a krajinotvorný fenomén. Se svým týmem spolupracovníků tak připravuje rozsáhlou online databázi všech historických lázní, včetně zaniklých, kdy její pozornosti pochopitelně neujdou ani nedaleké Poděbrady.

Jsou to zajímavé cesty vývoje mladých lidí, kteří se v životě uplatní a při opakovaných setkáních vzbuzují nejen vzpomínky, ale i hrdost toho, kdo jim na cestě vzhůru nějak pomáhal.

Oldřich Suchoradský

Ve svém životě bych neměnila nic, říká stoletá jubilantka

Na rozhovor s nejstarší obyvatelkou Rožďalovic, paní Květuší Kykalovou, jsem se vydal do Záměstí do míst bývalého vodního mlýna, do nového domu, který zde postavili její syn a snacha. Majitelé mě přivítali a pozvali dál, kde na mě čekala moje respondentka. U stolu seděla dáma, tipnul bych asi tak osmdesátiletá. Patrně někdo z příbuzenstva, pomyslel jsem si. Očima jsem prolétl pokoj a hledal jubilantku, ale nikdo jiný už tam nebyl. „To je naše maminka,“ představil mi pan František Kykal onu dámu. Paní Kykalová vyskočila od stolu a podala mi ruku a já s otevřenou pusou na celé kolo zahlaholil: „Vy vypadáte báječně!“

„Nemusíte na mě tak křičet, já slyším,“ šibalsky se na mě usmála a nastavila hned na začátku našeho povídání intenzitu mého hlasu.

Paní Kykalová, Vy jste se narodila v Dolních Rokytňanech 14. ledna 1923. Mladá Československá republika měla pět let a Vaše rodné příjmení znělo Škaloudová. Jakým směrem se ubírala cesta Vaším životem?

V Rokytňanech jsem začala chodit do obecné školy. Na měšťanku už jsem musela dojíždět do Kopidlna. A protože můj otec dostal jako železničář umístěnku na odbočku Obora, přestěhovali jsme se blíž k jeho pracovišti, do domku v nedaleké Bazantnici. Odtud už jsem začala chodit na měšťanku do Rožďalovic.

Kam vedly Vaše kroky po absolvování měšťanské školy?

Jako mladá holka jsem začala jezdit na svoji první praxi do Jičína, do obchodu galanterií rodiny Pacinových.

To Vás ovšem musely bavit ruční práce?

Bavily (*usmívá se*), ve vlaku jsme společně s děvčaty, která jezdila stejným směrem, pletly svetry a šály. Cesta byla dlouhá, tak abychom se nenudily.

Jak jste se dostala do Rožďalovic?

Jednoduše. Přivádala jsem se do Záměstského mlýna ke svému muži Václavu Havlíčkovi.

Vdávala jsem se mladá, ve 20 letech. Musela jsem! (*Opět se šibalsky usměje.*) Man-

žel byl o pouhé dva roky starší. Narodil se nám syn Václav. Když jsem čekala dceru a byla ve třetím měsíci těhotenství, sáhl si manžel na život a zemřel. Máří Magdaléna se narodila jako pohrobek.

Zůstala jsem na všechno sama se dvěma dětmi. V té době jsme měli rodinné a přátelské vztahy s pražským soudním úředníkem panem Kutílkem, který do Rožďalovic často jezdil. Nabídl mi pomoc s vyřízením dokumentů, které by mi zaručily namísto mého muže dál provozovat mlýn. A to se podařilo. Mohla jsem vést mlýn sama pod ochranou tzv. vdovského práva.

Jak jste to zvládala? Bylo to náročné?

V té době už to náročné nebylo. Mlýn zprvu pracoval na vodní pohon, který prostřednictvím palečnického kola o průměru šesti metrů poháněl proud řeky Mrliny, ale to jsem já už našťastí nezažila.

Již v roce 1936 byla do celého objektu přivedena elektřina a mlýn byl zmodernizován. Takže šlo o to, abych uměla seřídit stroje, a pak to mlelo samo.

Takže z Vás byla mladá paní mlynářka?

Ano, byla jsem mlynářka, ale jenom krátce, asi tři měsíce. Později jsem sehnala stárka a další dva mlynářské.

Záměstský mlýn se trochu lišil od okolních mlýnů, že?

Byl mlýnem pro tzv. státní mletí. Stát zajišťoval dodávky obilí, které musel mlynář zaplatit. Zrno se následně mlelo a prodá-

valo zdejšími pekařům a obchodníkům. Jen v Rožďalovicích bylo šest pekařů a řada obchodů. Obchody byly také v každé vesnici kolem. Skončila druhá válka a vše bylo tenkrát na příděl.

Mluvíme o druhé světové válce, jak jste tu dobu prožívala, sama se dvěma dětmi?

Celou tu dobu jsem žila prací. Neměla jsme na nic jiného čas. Do Rožďalovic jezdili Němci z posádky v Milovicích, vím jen, že na Tuchomi sebrali asi padesát lidí a zavřeli je v nějaké stodole. Ke konci války, měli u nás na mlýně svoje velitelství Rusové. Velitel spal na zahradě v altánu, přebývali tady ruští kuchaři a vojáci a my byli pod dohledem. V Rožďalovicích se nacházel lazaret a u nás se pro něj varilo.

Jednoduchá ovšem nebyla ani doba těsně po válce, ale ani doba po únoru 1948, kdy se měnily poměry ve státě, co se dělo s mlýnem?

Po únoru 1948 mlýn zabraly tzv. Velkomlýny a já v něm zůstala jako zaměstnanec. Za nějaký čas bylo rozhodnuto, že Velkomlýny si mouku pro pekárny začínou mlet samy ve velkých mlýnech a všechny malé mlýny v okolí uzavřou. A to se také stalo.

Byla jste bez práce? To asi nešlo, že?

Práci jsem našla v Jičíně, zřizovala se tam sedmá pobočka Královéhradeckého podniku Doprava výkupu. Začínala padesátá léta. Pracovala jsem tam jako mzdová účetní v oddělení práce a mezd; navíc jsem se sta-

rala o vytížení aut, počítala jsem tunokilometry. Z mlynářky jsem se stala úřednicí.

Události ve Vašem životě se různě překrývaly, deset let jste žila sama a vychovávala dvě děti. Kdy jste poznala vašeho druhého muže Františka?

Musíme se zase vrátit na mlýn. V posledním roce války jsme se potýkali s nedostatkem lidí. Dělali jsme noční směny a jeden mlynářský na ně nestačil. Sháněla jsem druhého a našla. Na mlýn přišel František Kykal a hned se pustil do práce. Byl velmi šikovný. V době, kdy se nemlelo, jezdil po světě se svým kamarádem a dělal tesařinu. Později odešel pracovat do libáňského cukrovaru a našel si mě opět v Jičíně, v mé nové práci. Vzali jsme se v roce 1956 a ve stejném roce se nám narodil syn František. Po jeho narození jsem zůstala doma a šila látkové pytlíky na mouku pro velkoobchod. Pro práci jsem si s několika děvčaty jezdila až do Hořic v Podkrkonoší.

Jenže pak se kolo Vašeho osudu zase otočilo?

Obchod na venkově řídilo spotřební družstvo Jednota. Pod nymburskou Jedno-

tu spadaly i rožďalovické Stavebniny. Jednoho dne bylo rozhodnuto, že Stavebniny musí mít řádnou kartotéku, na kterou bylo navázáno více papírování a úředničiny. Bylo mi nabídnuto, jestli nechci stavebniny v prostorách bývalého mlýna provozovat. Zkušenosti s autodopravou a papírováním jsem měla z mé poslední práce v Jičíně, a tak jsem na nabídku kývla a měla zase novou práci! Obchod byl zásobo-

ván zbožím, které se do Rožďalovic vozilo nejen po železnici, ale také auty z Nymburka. Prodávalo se buď od nás ze Stavebnin a v případě cementu rovnou z vagónů na nádraží. Z centrálních skladů se vše rozděllovalo a následně rozváželo do dalších prodejen. Na vše se v té době čekalo. V Jednotě jsem pracovala do svých sedmdesáti let a pak ještě dva roky vypomáhala prodejem u soukromníka, to už se psal rok 1993.

Měla jste bohatý pracovní i osobní život, zbyl vám čas na nějaké záliby a koníčky?

Jakpak by ne! Už od měšťanky jsem chodila do zdejšího Sokola, pracovala jsem v Československém červeném kříži a třicet let jsem byla členkou sociální komise na zdejším místním národním výboru, později jsem dělala předsedkyni. Končila jsem jako zapisovatelka. Mým asi největším koníčkem byla zahrádka, květiny a skalničky. Některé jsem získávala výměnou se svými kamarádkami.

Měla jste čas třeba na cestování?

Ne, neměla. I když, byla jsem čtrnáct dní na dovolené v Krkonoších a čtrnáct dnů v Lázních Luhačovice. Ale nešlo to odjet

na delší dobu, měli jsme malé hospodářství a již tenkrát, když fungoval mlýn a byli tady mlynářští, musela jsem je zaopatřit. Vařila jsem pro ně a starala se také o svoji rodinu. Měli jsme ovce, kozy, kachny, pěstovali zeleninu...

Zasteskne se Vám někdy po době Vašeho mládí? Chtěla byste se někdy vrátit do doby mladosti?

Stačilo, měla jsem všeho dost...

Změnila byste něco ve svém životě?

Neměnila bych, nedá se to předělat, vše je osud...

Máte nějaký recept na dlouhověkost, nějaké zvyky, rituály, cvičíte?

Pohybu jsem měla po celý život dost. Před lety (v roce 2015 – pozn. PK) jsem sledovala takový seriál v televizi, jmenoval se DoktorKA a tam učili lidi, jak je zdravé sprchovat se studenou vodou. Tak jsem začala! Přesně podle návodu, proudem ledové vody od malíčku levé nohy, přes celou nohu a na druhou. Nejdříve spodní část těla a pak vrchní. Takhle se sprchuji každé ráno. Večer se pochopitelně sprchuji teplou,

Květuše Kykalová s pravnoučkem Kristianem

abych se umyla (směje se). Jím také střídmě, byla jsem hubenější, ale před dvanácti lety jsem si sedla na zadek a poranila si páteř a trochu přibrala. Teď se musím držet. Do rozhovoru vstupuje ještě syn František: Maminka byla vždy důsledná a pracovitá. Dnes si občas zpestří život skleničkou vína anebo becherovky, ale nikdy hodně, má vysoký tlak.

Paní Kykalová k tomu ovšem rázně dodává: Kvůli vysokému tlaku jsem omezila sledování televize, vždycky se u ní naštvu!

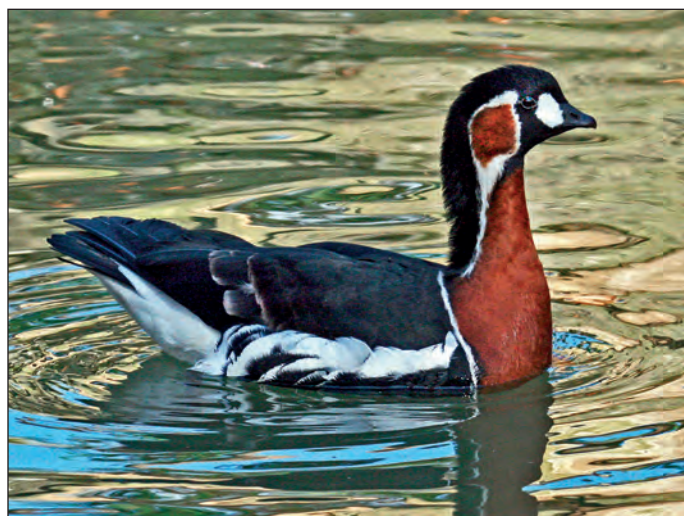
Naši rozhovoru ještě doplňuje snacha paní Kykalové, Františkova žena Eva: Mamčin otec narukoval do první světové války a po návratu žil jen do třiapadesáti let a my všichni jsme přesvědčeni, že Pánbůh dal mamince dlouhého žití za tatínka, který zemřel tak brzy.

Náš rozhovor ubíhal v příjemné atmosféře. Řeč se stočila také na pokračovatele rodu paní Kykalové. K sedmi vnučatům, devíti pravnoučatům a čtyřem praprawnoučatům se právě v době záznamu našeho rozhovoru narodil paní Kykalové v kolínské porodnici desátý pravnouček, jménem Kristian, kterého od své prababičky dělí rovných sto let.

Popřejme na závěr za všechny čtenáře Rožďalovicka nejen paní Květuši Kykalové, ale také benjamínkovi rodu a celé její rodině hodně zdraví, štěstí a radosti do dalšího života!

*Rozhovor připravil
Pavel Klicpera*

I letošní zima přilákala do naší oblasti zajímavé opeřence. I když se jednalo spíše o zimní období než o opravdovou zimu, objevily se zde severské druhy ptáků, které vzbuzovaly zájem amatérských i profesionálních ornitologů. Nejdříve, v polovině ledna, mě Jiří Kašpar upozornil na dvě labutě malé (foto 1) a husu malou (foto 2) u Chotěšic. Spolu jsme je pozorovali v hejnu ostatních husí na poli u statku Slavíkov a i přes velkou vzdálenost jsme jasně rozeznávali žlutý kroužek kolem oka – charakteristický znak husy malé. Přitom nám nad hlavami přelétávala hejna jeřábů popelavých.

Další zprávu jsem od našeho rožďalovického ornitologa dostal 28. února, kdy na hrázi Nečaského rybníka v Břiství pozoroval spolu s Janem Studeckým, členem faunistické komise České společnosti ornitologické, velké hejno severských hus. V něm zaznamenali kromě běžnějších druhů také vzácnou husu krátkozobou, výše uvedenou husu malou a husu běločelou grónskou. Tato husa bývá někdy považována za samostatný druh a podle pozorovatelů se jedná o vůbec první zaznamenaný výskyt v ČR. Ve čtvrtek 2. března se zde objevily ještě husice nilské (foto 3), které jsem již dříve fotografoval na Hasině. Následující víkend pak byla v husím hejnu Jiřím Kašparem pozorována další ptačí rarita – berneška rudokrká (foto 4). Zdroj: foto 1, 2 a 4 wikipedia.com

Jiří Rejsek

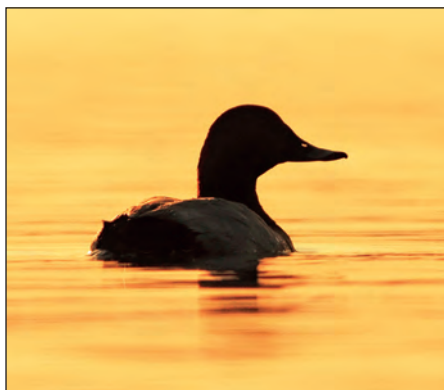

Polák velký – pták roku 2023

Pozornější čtenáři, kteří alespoň občas sledují dění na české ornitologické scéně, už jistě někdy slyšeli o nyní již mnohaleté iniciativě České společnosti ornitologické s názvem „Pták roku“. Tento každoroční předjarní počin má za cíl upozornit na problémy vybraných ptačích druhů, které se zdají být nejpalčivější, a nejen v daném roce aktuální. Pro letošní rok byl vybrán zástupce vrubozobých, konkrétně kachna polák velký (*Aythya ferina*). Proč zrovna on?

V tomto případě nejde pouze o ptačí druh samotný. Jeho volba se snaží upozornit na širší problematiku dění především okolo vodních biotopů a mokřadních společenstev. Populace poláka velkého se totiž celosvětově snižuje. To je ovlivněno několika faktory.

Kachna jako vodní pták je samozřejmě vázána na vodní plochy. V našich středoevropských podmínkách jsou to především umělé vodní nádrže, rybníky. Poláci velcí, stejně jako většina ostatních druhů kachen, se živí rostlinnou potravou. Pro ni se dokáží potopit do hloubky až 25 metrů a pod vodou jsou schopni vydržet až jednu minutu. Jejich zobák je pokrytý velmi citlivou kůží s řadou hmatových tělísek. Pomocí nich a svalnatého jazyka najde na vodním dně vhodnou potravu a přes zobák ji spolu s bahnem filtruje. Odfiltrované bahno se přes rohové lamely dostává na okraji zobáku zase ven. Protože při získávání potravy se polák velký spoléhá především na hmat, může potravu získávat i v noci. V rybnících s předdimenzovanou rybí obsádkou se však o tutéž potravu musí dělit

právě s rybami. Kde je ryb příliš, nezbývá již na kachny.

Nešetrné odbahňování rybníků zase způsobuje degradaci rybníčních břehů a nevytváří vhodné podmínky pro zakládání kachních hnízd. Typická kachní hnízdní stanoviště – pozvolné přechody břehu rybníka v podmáčené ostrůvkové louky v našich podmínkách už v podstatě neexistují. Poláci velcí se však naučili stavět hnízda na nemnoha ostrůvcích, ale také v rákosí s dostatečnou výškou vody. Často hnízdí i v jakýchsi koloniích blízko u sebe. Péče o hnízdo a posléze i mláďata, jak je u kachen obvyklé, leží valnou měrou na samici. Po inkubaci dlouhé 23 až 25 dní nastává nejkritičtější fáze péče o mláďata. Číhají na ně nejen ptačí nebo savčí predátoři, ale také nepříznivé počasí a nedostatečná potravní nabídka. Ta často donutí matku až k několikakilometrovému přesunu i s mláďaty na vhodnější lokalitu. Na této cestě na mláďata číhají další nástrahy, jako dopravní trasy, lidské stavby apod.

Problém, o kterém se již dlouhá léta hovoří, je samozřejmě lov kachen. Přestože

je polák velký jak na tuzemské, tak celosvětové úrovni řazen na červeném seznamu do kategorie zranitelných druhů, patří stále ve většině evropských zemí mezi lovnou zvěř. Mnoho tisíc kusů této kachny je proto každoročně uloveno. V posledních letech se ale mluví ještě o dalším negativním dopadu lovecké činnosti a tím jsou olovené broky. V místech s intenzivním lovem se stala kumulace olovených broků velkým problémem. Jejich koncentrace začala způsobovat lokální oblastní otravy především právě vrubozobých, tedy vodních ptáků. Ti je zaměňují za kamínky potřebné pro správnou funkci jejich svalnatého žaludku, konzumují je a žaludeční šťávy způsobují následné uvolňování jedovatého olova do organismu ptáků.

Polák velký je kachna, kterou můžeme celoročně pozorovat snad na všech vodních nádržích ptačí oblasti Rožďalovické rybníky. Přes jejich značné počty, např. na Zrcadle, Nečase, Pílském a jiných rybnících, zde hnízdících párů nenajdeme mnoho. Jejich počty se z výše uvedených důvodů pohybují v řádu několika nižších desítek pro celou oblast.

Až půjdete na jarní procházku okolo nějakého rybníka, určitě na hladině spatříte červeně zářící hlavu samečka poláka velkého. Mnoha barvami nehyří, ale je to velmi krásná kachna.

A ještě krátký dodatek. Své české jméno získali opeření poláci prostě tak, že se na naše území v 19. století rozšířili právě ze severu. Takže se jim začalo říkat „polské kachny“. Poláci.

Vladimír Šoltys

I herpetologové mají svoji žábu roku

Právě probíhající začátek jara je obdobím rozmnožování našich obojživelníků. Již od konce března mají ve vodě svoje první snůšky vajíček skokani štíhlí (viz foto z rybníčku na Tuchomi, 1. 4. 2023). Jejich vajíčka jsou chráněna v rosolovitém obalu podobně jako u příbuzného skokana hnědého (*Rana temporaria*). Ten k vodě přichází o něco později a páří se hromadně, takže pokud člověk přijde ve správnou dobu na správné místo, může jich zde zastihnout i několik desítek. Ale o správném místě bude ještě řeč.

Před lety jsme s kamarádem Zdeňkem Součkem chtěli zjistit, kolik se těchto skokanů rozmnožuje v lesní tůňce blízko soutoku Cidliny a Labe u Poděbrad. Tůň jsme ohradili pevnou fólií, a do země jsme zakopali po pár metrech kbelíky, do kterých žáby, které nemohly překonat překážku, padaly. Několikrát denně jsme v exponovaném období kbelíky vybírali, skokany pečlivě počítali a přendávali je směrem k vodě,

kde se hned párovali. Po několika dnech jsme experiment ukončili a kromě toho, že jsme zde zjistili další druhy obojživelníků, tak jsme napočítali kolem 1500 exemplářů skokana hnědého (viz Zdeňkova práce v Živě 1/1990). Zajímavé bylo, že když pokus po několika letech zopakoval diplomant z přírodovědecké fakulty, zaznamenal jen zlomek proti našemu sčítání.

Co vedlo k tomuto úbytku nevíme, ale obecně platí, že bohužel ubývá vhodných míst k rozmnožování, dále se přidává znečišťování a celková chemizace prostředí a u druhů, jako jsou ropuchy, nebo pokud jde o druhy ze skupiny hnědě zbarvených skokanů, je to také doprava. Poměrně velké množství dospělců hyne pod koly aut,

když se v období rozmnožování stahují ke své rodné tůňce. Ale i potom, kdy vodu opustí (na rozdíl od zeleně zbarvených skokanů), jsou pro ně silnice nebezpečné.

Do uvedené skupiny skokanů patří, kromě skokana hnědého, také již zmíněný skokan štíhlý (*Rana dalmatina*). Ten se liší například světlým břichem beze skvrn a na Rožďalovicku se s ním můžeme rovněž setkat. Proti tomu poslední zástupce – vzácný skokan ostronosý (*Rana arvalis*) zde nežije. Nejblíže má výskytu má od nás desítky kilometrů daleko, ale v době rozmnožování jsou jeho lokality často vyhledávány milovníky přírody, neboť samci jsou v této době krásně modře zbarvení.

Skokan hnědý má s polákem velkým, o kterém je řeč na vedlejší stránce, kupodivu několik společných věcí.

I jeho, přesněji řečeno hlavně jeho pulce, ohrožuje nadměrná rybí osádka některých chovných rybníků. Proto jsou velmi důležité menší rybníčky a tůňky, třeba takové, které město Rožďalovice nechalo obnovit u Třeboňského rybníka.

A dále – skokan hnědý sice také patří k našim běžnějším druhům – v rámci možnosti. Potkat se s ním můžeme na Tuchomi, u Komárovského rybníka, u Pařízku nebo v okolí Holských rybníků. V poslední době je však zaznamenáváno zmenšování jeho populací.

Je to druh, který si vyžaduje naši pozornost, a i proto byl herpetology vyhlášen obojživelníkem roku 2023.

Do výbavy sboru dobrovolných hasičů přibýlo šest lehkých helem osazených ochrannými brýlemi a svítilnami na technické zásahy a požáry ve volném prostranství a 13 párů technických rukavic. Toto vybavení spolufinancovala z převážné části Nadace Agrofert (40 000 Kč), které tímto hasiči děkují za poskytnutou podporu, zbylá částka byla uhrazena z rozpočtu SDH Rožďalovice.

Loni na podzim došlo také k obnově výstroje – díky městu bylo pořízeno 14 párů zásahových bot. Stávající obuv byla po více než deseti letech používání zcela nevhovující. Zároveň byl pořízen jeden zásahový komplet pro nového člena zásahové jednotky, dvě zásahové svítilny a vybavení pro nouzové otevírání oken, dveří a automobilů.

Poděkování patří také Hasičskému záchrannému sboru Kladno, od něž hasiči získali vyřazenou, ale plně funkční rozbrušovací pilu.

Pro potřeby hasebných prací při lesních požárech si hasiči vyrobili čtyři univerzální motykohrábě, které umožňují sekání, hrabání i kopání lesní hrabanky a kořenů.

Aplikace Záchranka – jediným tlačítkem kontaktujete záchranáře

Ať už se nacházíte kdekoliv, nikdy nevíte, co se může stát. Aplikace Záchranka je ve Vašem mobilním telefonu vždy připravena pro rychlé kontaktování zdravotnické záchranné služby (ZZS) nebo horské služby stiskem jediného tlačítka. Navíc má řadu dalších chytrých funkcí a propojení, která Vám v nouzi pomohou.

Aplikace Záchranka je přímo napojena na systémy záchranných služeb v ČR. Po stisknutí nouzového tlačítka tak v ČR vytáhá číslo 155 a zároveň odesílá záchranářům nouzovou zprávu s vaší polohou a dalšími informacemi. Až telefonické spojení s linkou 155 zajistí 100% výjezd posádky ZZS. Pokud se nacházíte na horách, aplikace Záchranka to podle GPS signálu sama rozezná a odešle nouzovou zprávu i horské službě v dané oblasti.

Aplikace Záchranka funguje pouze na dotykových telefonech a hodinkách Apple Watch. Nemůžete ji použít na tabletu, notebooku ani počítači, a to proto, že současně volání o pomoc je kromě stisku nouzového tlačítka i automaticky vytáčený hovor na dispečink linky 155. V dlouhodobém plánu je i napojení aplikace Záchranka na Android Wear, zároveň se také vyvíjí další řešení pro seniory, kteří nechtějí dotykový telefon.

V aplikaci Záchranka najdete interaktivní návod na poskytnutí první pomoci i výukový modul, ve kterém se dočtete, jak ošetřit nejčastější poranění.

Liší se nějak kontaktování záchranné služby z mobilní aplikace od standardního volání čísla 155?

Po přidržení nouzového tlačítka po dobu tří vteřin dochází k odeslání nouzové zprávy s vaší přesnou polohou. Zároveň je standardním způsobem vytáčeno tísňové číslo 155. Nouzové tlačítko tedy slouží jako zrychlená volba pro kontaktování zdravotnické záchranné služby. Vždy vyčkejte na spojení s operátorem linky 155.

Ve funkci Lokátor můžete zjistit následující informace: kde se přesně nacházíte, kde je nejbližší pohotovost, stanice horské služby, lékárna, zubní pohotovost, krajská záchranná služba nebo automatizovaný externí defibrilátor.

V sekci Informace najdete všechny informace o aplikaci Záchranka, včetně in-

struktážních videí. Nejdůležitější funkcí jsou zde Varovná upozornění, která fungují jako tzv. reverzní tísňová linka. Pokud označíte své oblasti zájmu, budou vám v případě, že se na daném území stane událost, která by mohla ohrozit váš život či zdraví, přicházet notifikace s upozorněním. Tyto notifikace rozesílá krizový odbor daného města či kraje. V aplikaci naleznete jen území, která se do systému digitálního varování obyvatel (SDVO) zapojila – Prahu, Plzeň, Brno, Karlovy Vary a celý Jihomoravský kraj. Další budou přibývat.

Je potřeba internetové připojení?

Internetové připojení není pro správnou funkci systému vůbec zapotřebí. Není-li váš mobilní telefon připojen k internetu, aplikace po aktivaci alarmu odešle vaši přesnou polohu pomocí šifrované SMS – její odeslání je nutné potvrdit! Současně dochází k vytáčení linky 155.

Potřebuji ke správné funkci aplikace Záchranka mobilní signál?

Pro kontaktování tísňové linky 155 je vyžadován signál vašeho operátora. V případě slabého signálu, kdy není možné odeslat vaši polohu pomocí dat, je generována SMS zpráva. Ta je na signál méně náročná než volání. Může se tedy stát i případ, kdy nebudete mít dostatek signálu k navázání telefonického hovoru s linkou 155, vaše nouzová zpráva s polohou však odejde prostřednictvím SMS.

Funkce Nemohu mluvit

Tlačítko Nemohu mluvit najdete v levém dolním rohu hlavní obrazovky po otevření aplikace. Slouží pro případy, kdy vám zranění nebo situace nedovolují hlasově komunikovat s operátory zdravotnické záchranné služby. Po stisknutí tlačítka se objeví tabulka s devíti nejčastějšími úrazy (nehodami či poraněními) a vy z nich vyberete ty, které se vás týkají. Po výběru zmáčknete červené tlačítko hned pod tabulkou Odeslat nouzovou zprávu. Následně je na dispečink zdravotnické záchranné služby odeslána nouzová zpráva, ve které jsou nejen údaje z vašeho profilu a přesná GPS poloha, ale také poranění, která jste vybral/a v tabulce. Poté je nutné potvrdit aplikací navržené volání na tísňovou linku 155. Nechte hovor vytáčet, a přestože nemůžete mluvit, pokuste se vydat alespoň nějaký zvuk/hluk, operátoři vám do telefonu sdělí podrobnosti o dalším postupu, případně se s vámi spojí pomocí videohovoru, chatu.

Tlačítko Horská služba

Tlačítko Horská služba najdete v pravém dolním rohu hlavní obrazovky po otevření aplikace. Pokud jste na horách a nejste ve vážném ohrožení života či zdraví, můžete se pomocí tohoto tlačítka dovolat nejbližší posádce záchranářů horské služby. Ať už jste se ztratili nebo potřebujete radu ohledně lavinového nebezpečí apod.

Více informací na: zachrankaapp.cz.

(red)

Prvořadým úkolem je rozvoj mládeže

Vážení čtenáři a fanoušci FC Trnavanu, dovolte krátkou rekapitulaci zimní přípravy a výhled do jarní části roku 2023.

Dorost i A-tým ukončily zimní soustředění již tradičně v Desné v Jizerských horách. Pro mládežnické kategorie mladších žáků a přípravek jsme využili v chladných měsících skvělého prostředí kopidlenské sportovní haly.

Jak mnozí fotbaloví fanoušci ví, tak zimní pauza nabízí také možnost hráčských přestupů. Náš A-tým posílil hráč, který bude stabilně oblékat číslo 22 a jmenuje se Martin Grospič. Měli jsme o něj zájem už v minulém přestupovém období a nyní jsme přestup realizovali. Jedná se o hráče se zkušenostmi a velkým fotbalovým potenciálem. Věříme, že nám pomůže v našem snažení hrát atraktivnější fotbal. Dalším úspěchem je přestup Tomáše Kunce do klubu RMSK Cidlina Nový Bydžov. Tímto Tomášovi přejeme hodně fotbalových úspěchů v novém klubu!

Dále bych chtěl pochválit naše trenéry a trenérky mládeže – nejen že se ukázkově věnují svým svěřencům, ale pilně pracují i na sobě. Jsme velice pyšní, že všichni naši trenéři mládeže mají minimálně trenérskou licenci C Fotbalové asociace ČR. Ilustruje to, že se všichni snaží udělat co možná nejkvalitnější trénink pro svoje svěřence a tím je posouvat dál a dál.

Pokud sledujete naše sociální sítě, zejména Facebook, určitě jste zaznamenali

V sobotu 25. března porazil dorost TJ Hrubý Jeseník 3:0 a A-tým SK Polaban Nymburk B 4:0

li posun vpřed. Pokud ne, určitě začněte. Naši novou posilou v oblasti PR, tedy práce s veřejností, je Lucie Podmajerská a její práce určitě stojí za sledování.

Za finanční podpory města Rožďalovice budujeme v areálu FC Trnavan na západním svahu opěrnou zeď s ochrannou sítí, která by měla být hotová do konce dubna. Součástí tohoto projektu bude i nové schodiště z tribuny na hrací plochu.

Posledním a velice důležitým projektem pro klub bylo a je zajištění podpory od lokálních partnerů. Nabízíme využití reklamních ploch a bezplatný vstup (pro dvě osoby) na akce pořádané naším fotba-

lovým spolkem. Velice děkujeme partnerům, kteří nás už touto cestou podporují, velice si toho vážíme.

V jarní části sezóny máme před sebou několik zásadních úkolů. Prvním je rozvoj mládeže, vytvoření konceptu fotbalové přípravy od předpřípravy až k dorostu. Dále pak postup A-týmu do I. B třídy a znovuoobnovení B-týmu od sezóny 2023/2024.

Závěrem bychom vás rádi pozvali na zbývající mistrovská utkání a poděkovali všem, kteří nám pomáhají a podporují nás. #splolujsmetrnavan

Josef Chlomek

NYMBURSKÝ PŮLMARATON A DESÍTKA

Závod na 21,1 a 10 km

23. dubna 2023

NYMBURSKÝ
PŮLMARATON

23. dubna 2023

Park Pod Hradbami

ZÁVOD JEDNOTLIVCŮ I TÝMŮ

Registrace na:
www.nymburskypulmaraton.cz

800^{let}
Rožďalovice
1223 – 2023

DOMOV ROŽĎALOVICE
VÁS SRDEČNĚ ZVE NA TRADIČNÍ

Zámeckou slavnost

Nádvoří zámku

sobota 20. května 2023 od 13:00 do 17:00 hodin

Úvodní slovo ředitelky Domova Rožďalovice RNDr. Jany Příhodové
a starosty města Rožďalovice Petra Kapala

ZÁBAVNÝ PROGRAM:

Poprocková kapela **SPEKTRUM**

Vystoupení dětí z mateřské a základní školy Rožďalovice

Speciální host – zpěvák, filmový a divadelní herec **Jiří ŠTĚDRŮN**

K tanci i pro dobrou náladu zahraje dechová hudba **Český ráj ze Všeně**

Moderuje Pavel Klicpera

DOPROVODNÝ PROGRAM:

Tombola se 100% jistotou výhry!

Prodej výrobků z výtvarné dílny seniorů a výrobků dětí ze ZŠ Rožďalovice
(perníčky, květinové a látkové dekorace, keramika a další)

Tvořivé dílničky a malování na obličej pro děti

Fotokoutek se zámeckými historickými postavami

Občerstvení po celou dobu trvání slavnosti v podobě grilovaných mas a uzenin,
točeného piva a dobrot z místní cukrárny Epiro (káva, čaj a nealkoholické nápoje)

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

V případě nepříznivého počasí proběhne akce v kulturním sále v prvním patře zámku.

Slavíme osm set let!

Jen málokterému městu v České republice se podařilo nashromáždit pro letošní rok tolik zajímavých výročí. Stěžejním tématem roku 2023 je oslava 800 let, které uplynuly od historicky první zmínky o Rožďalovicích.

Není to ale vše! Před 290 lety byl veřejnosti slavnostně představen oltář zdejšího kostela sv. Havla a před sto lety v něm zazněly poprvé varhany.

Další stovku let slaví Bílkova socha Mistra Jana Husa pod starou školou.

Před 300 lety se v Rožďalovicích narodil otec českého spisovatele a dramatika Václava Tháma a sto let také uplyne od úmrtí Bedřicha Lobkowicze, předposledního majitele zdejšího zámku. Ten byl do původní podoby postaven před čtyřmi sty a jedním rokem.

Na letošní sezónu připravilo město ve spolupráci s dalšími subjekty řadu kulturních a společenských akcí, mezi které budou patřit již tradiční koncerty oblíbených hudebních formací:

- 15. dubna vystoupí kapely **Veselá Trojka & Jepla**, které v Rožďalovicích oslaví 10 let od svého založení.
- 20. května se do sálu radnice vrací oblíbené **Duo Jamaha**.
- 20. května se také na nádvoří zámku uskuteční již tradiční **Zámecká slavnost**, na které mj. oslaví významné životní jubileum český herec a zpěvák **Jiří Štědroň**.

Aktéři letních komentovaných prohlídek (zleva): Andrea Truhlářová, Luboš Chára, Lenka Smolíková, Marie Hofmanová, Jana Horáková, vpředu Pavel Klicpera a Tony Horák

- 17. června k nám zavítá do Rožďalovic oblíbené duo **Václav Žákovec a Anna Volínová**.
- 18. srpna bude stadion FC Trnavan hostit **Rožďalovické letní slavnosti**.

Pozadu se zajímavými výstavami nezůstane ani prostory Galerie Melantrich.

Díky vstřícnosti Domova Rožďalovice a za podpory městského úřadu se v letošní turistické a prázdninové sezóně podaří zrealizovat víkendové komentované i kostýmované procházky městem nazva-

né „Rožďalovické Hradčany“. Součástí bude návštěva vybraných prostor zámku a přilehlého plenéru návrší kolem zámku a kostela, zakončená návštěvou v Galerii Melantrich. Zpestřením bude také několik nočních prohlídek nazvaných „Rožďalovice s ponocným“, s historickými postavami reprezentujícími osobnosti z řad šlechty, která tehdejší panství, zámek a kostel vlastnila. V současné době také probíhají jednání s církví o zařazení návštěvy interiéru kostela sv. Havla do prohlídkového okruhu.

Pavel Klicpera

Obecní úřad Žitovlice – Pojedy Vás zve na slavnost

Pojedy 700 let

výročí založení obce

3.6.2023

od 13.30 hod. na návsi

Svěcení zvoničky • Výstava historických map a fotek

Dechová hudba Věnovanka

1883

2023

oslavy 140. výročí založení SDH Žitovlice – Pojedy

sobota 17. června 2023

sportovní areál SK Žitovlice – Pojedy

14:00 průvod na hřiště

ukázka současné a historické hasičské techniky
exhibiční hasičské útoky

OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO

ROŽDALOVICE DŘÍVE A NYNÍ

Záměstský dvůr na snímku z počátku 20. století (archiv Rudolfa Valeše)

Současný pohled (28. prosince 2022), foto Viktor Dobrev

